

HORA versus CORONA en stralingsonderwijs

De afgelopen jaren zijn er in de opleidingstrajecten tot radioloog en nucleair geneeskundige twee belangrijke veranderingen geweest:

- Op 1 juli 2015 zijn de specialistenopleidingen Radiologie en Nucleaire geneeskunde samengevoegd tot één geïntegreerde opleiding beeldvormende diagnostiek (Corona).
- In 2016 zijn de hierop aangepaste nieuwe eindtermen voor het Stralingshygiëne-onderwijs wettelijk ingevoerd.

Deze twee veranderingen impliceren een uitbreiding van het competentiegebied van radiologen, namelijk het mogen toedienen van radioactiviteit (diagnostiek, protocollair). Deze aanpassingen zijn echter niet synchroon in de tijd verlopen en bovendien zijn er nog AIOS die volgens HORA hun opleiding afronden.

Dit leidt tot vragen over welke (aanvullende) stralingshygiëne-opleiding wel of niet moet worden gevolgd.

Uitgangspunten ten aanzien van het vereiste stralingsdiploma hierbij zijn:

1. In het verleden behaalde stralingsdiploma's/certificaten blijven geldig. Dit geldt zowel voor radiologen opgeleid vóór 1995 (deskundigheidsniveau 4A/M) als voor radiologen die vóór de invoering van het erkende opleidingsstelsel (1984) zijn opgeleid en een certificaat/verklaring van het IRS/J.A. Cohen Instituut hebben gekregen. Voor radiologen opgeleid tussen 1995-2016 gold het deskundigheidsniveau 3M. Een kleine groep radiologen heeft deskundigheidsniveau 3 gedaan en dat wordt ook geaccepteerd.
2. Hetzelfde geldt voor nucleair geneeskundigen opgeleid tot 31-12-2015 (stralingsdeskundigheid niveau 3, dit niveau is nu niet meer als zodanig bestaand).
3. Vanaf 2016 volgen AIOS radiologie allen de stralingscursus "Stralingshygiëne voor Radiologen" (common trunk). Dit is inclusief een deel stralingscompetenties om protocollaire diagnostische handelingen met open bronnen (geen therapie) te mogen verrichten (dit is nieuw t.o.v. 3M).
4. In de nieuwe, huidige situatie kan een radioloog in opleiding voor diverse differentiaties kiezen waaronder nucleaire radiologie en interventieradiologie. Aan deze beide differentiaties is ook aanvullend stralingsonderwijs gekoppeld, af te sluiten met een examen (zie gepubliceerde eindtermen).
5. De eendaagse "upgrade"-cursus "Stralingshygiëne open bronnen voor radiologen" voor CORONA-AIOS met een "3M-stralingsdiploma" en voor zittende radiologen biedt conversie van het diploma 3M naar het diploma nieuwe stijl: Stralingshygiëne voor Radiologen, vanaf 2016 uitgegeven en nu onderdeel van de "common trunk". Een radioloog met stralingsdiploma 3M mag formeel alleen radioactiviteit toedienen indien hij/zij zowel stralingsdeskundig als bevoegd en bekwaam is. Wanneer de radioloog d.m.v. bij- en nascholing (cross over cursussen) competent wordt bevonden (inclusief beoordelen / verslaglegging etc.), dan moet de bijbehorende (aanvullende) stralingsdeskundigheid ook worden behaald. Daarvoor is de (tijdelijke) "upgrade" cursus bedoeld. Het 3M-diploma gaf geen stralingsdeskundigheid voor de destijds aan nucleair geneeskundigen voorbehouden handeling van het toedienen van radioactieve stoffen.

In onderstaande tabel is samengevat welke examens verplicht zijn.

Tabel verplichte examens

Opleidingstraject	Reeds behaald stralingsdiploma	Gekozen differentiatie	SH voor diff. nucleair	SH voor diff. interventie	SH open bronnen
HORA	3M	Interventie	nee	nee	nee
HORA	3M	Overig	nee	nee	nee
CORONA	3M	Interventie	nee	ja	ja
CORONA	3M	Nucleair	ja	nee	ja
CORONA	3M	Overig	nee	nee	ja
CORONA	SHvR	Interventie	nee	ja	nee
CORONA	SHvR	Nucleair	ja	nee	nee
CORONA	SHvR	Overig	nee	nee	nee
CORONA	3	Nucleair	aanbevolen	nee	aanbevolen

SHvR = Stralingshygiëne voor Radiologen (vanaf 2016)

Los van de formele verplichting (in de tabel aangeduid met "ja") staat het HORA-AIOS of andere belangstellenden uiteraard vrij om uit interesse en/of in het kader van gewenste of noodzakelijke bij- en nascholing aan één van bovengenoemde stralingscursussen deel te nemen.